

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőiroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-féle felvétel és rendelés iródjában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

IX. évfolyam

Vasárnap 1900. évi augusztus 26-án.

34 szám.

A jogi szakoktatás reformja.

(H.) Látszólag csak arról van szó, hogy az egyetemeken micsoda módszer szerint fognak tanulni a diákok és milyen vizsgálatokkal szerzik meg a kválifikációt bizonyos pályákra és állásokra. Valóságban azonban a jogi szakoktatás tervezett reformja olyan kérdéseket érint, melyek mélyen belevágnak kulturális és társadalmi életünkbe s közéletünk egyéb ágazataiba.

Elvégre is nem mellékes kérdés, hogy milyen tudással rendelkeznek azok, a kikre az államnak és a társadalomnak közérdekei bizva vannak. Legjobban érezzük ezt ma, mikor látjuk, hogy közéletünk nem egy ágában az ügyek vezetését olyan elemek intézik, a melyek szellemi nivójukkal éppen nem szolgálták rá erre a vezető szerepre.

De ne feledjük el a körülményt sem, hogy nálunk azok, a kik a politikai közéletben egyáltalán szerepelnek, jobbra mind jogi szaknevelésben részesülnek. Csak nagyon kevesen vannak azok, a kik politikai közéletünkben szerepelnek és nem jogi nevelésben részesültek, hanem más szaknevelésben. Ez ugyan félszegénység, de mindenestre eleven körülmény, a melylyel számolni kell. S eltekintve az ilyen speciális körülményektől, a jogi szaknevelés minősége befolyással van az egész nemzet gazdálkodására, értelmi nivójára, mert épp a jog fogalma az, a mi összetartja állammá a nemzetnek tagjait.

Mivelhogy a jogi szakoktatás ilyen jelentékeny tényező, érthető, hogy a jogi szakoktatás intézi aggodalmas gonddal azt a reformot, melylyel a jogi szakoktatást nálunk új irányba kívánják terelni. Esztendő sora óta újabb meg újabb kombinációk keletkeztek, új meg új törvényjavaslatok készültek, de csak most jutott az ügy Wlassics miniszter ambíciója által a reform megvalósulásának stádiumába.

A reform egyik fontos irányeszméje a decentralizálás. A budapesti egyetem volt eddig a jogi nevelés gócpontja; még olyan tekintélyes egyetemnek is, mint a milyen a kolozsvári szinte csak morzsák jutottak a budapesti egyetem asztaláról. A jogi nevelésre vágyódók valósággal elárasztották a budapesti tudomány-egyetemet, itt óriásilag megnövelték a joghallgatók számát. Az esztendőhosszat a székesfővároshoz kötött jogtanulók azután teljesen megszokták a világvárosias légkört, innen nem birtak többé elszakadni s így következett be a jogászproletáriátus Budapesten, melynek számos jelével találkozhatni.

De ugyanez teremtette meg azt is, hogy ha valaki el is került Budapestről, tendenciája mindig ide irányult. vajmi kevesen tartották ambíciójuknak és hivatásuknak hogy a vidéket szolgálják.

Ez érlelte meg a kultuszminiszteriumban azt az eszmét, hogy decentralizálni kell a jogi szakoktatást. A decentralizációnak meg van az alapzata a vidéki jogakadémiákban; ezeket ha kellőképp kifejlesztik, megvan a jó és hasznavehető decentralizált

jogi szakoktatás.

Természetesen a mai jogakadémiák — általánosságban szólva — nem állanak azon a nivón hogy nyugodt lélekkel rájok lehetne bizni a jogi szaknevelést, de épp arról van szó, hogy a mai jogakadémiák megerősítenek, tudományos elemekkel gazdagítassanak és akkor majd fel lehet a jogakadémiákat ruházni azzal a hatalommal, hogy szakjogi kválifikációt osztogassanak. Mert ez utóbbi elmaradhatatlan kellék, ha a jogakadémiáknak joghallgatókat kívánunk szerezni. A mai állapot ugyanis az, hogy a jogakadémiák jogi szakoktatást nyújtanak, de azzal a joggal nem rendelkeznek, hogy szakvizsgákat, szigorlatokat tartsanak. Csak érthető tehát, hogy a jogtanulók irtóznak a jogakadémiáktól, melyektől mihelyt vizsgázásra kerül sor, amugyis kénytelenek elfordulni. Ez a mai állapot tett néptelenné nem egy vidéki jogakadémiát s kényszerítette az iskola fentartót a tanítás beszüntetésére.

A decentralizáció mindenképen üdvösnök ígérkezik: tudományos és nevelési szempontból egyaránt. Az ifjúságot megtartja a vidéken, hol kevésbé van kitéve a városi élet ingereinek, csábjainak. A nevelés a tanulók csekélyebb száma folytán közvetlenebbé lehet, a tanárok közvetlenebbül hathatnak a növendékekre; kit-kit könnyebben szemük előtt tarthatnak, betekintheznek az egyesek magányaiba s kényszeríthetik őket a tanítás figyelemmel kísérésére.

Viszont a vidék társadalmát emeli majd a jogtanulók intelligenciája. Tudományos

Tárcza.

Mosolyog a . . .

Mosolyog a tájék viradóra kelve,
Engedi a kis lány hogy legény ölelje.

A napsugár elvész tarka rét fűvébe,
Szöke kis lány jelke a legény ölébe.

Megy a nap, a tájék oltózkodik gyászba,
Miért sir az erdő levele, virága? . . .

Bucszik a legény, messze viszi útja,
Miért sir a kis lány? . . . Még maga sem tudja!

Azt hittem, hogy

Azt hittem, hogy már szeretni nem lehet
A szívnek, mit elhagyott a kikelet;
Azt hittem, hogy nincs már többé,
Hogy nem is lesz több levél
Ószi fán, mely viharverten
Kikeletet nem remél.

S ága még jól át sem élte a telet:
Ott mosolyog levelén a kikelet;
Kap virágot, szellőt árnyat,
Harmatot, napsugarat —
S mely tavaszról énekeljen:
Fészket rakó madarat . . .

Adj szívemnek dus virágot, levelet,
Szöke kis lány, édes boldog kikelet!
Szállj a lombra kis madárkám,
S dalolj hosszan, végtelen: —
Édes harmat, hő napsugár,
Örökifju szerelem!

Máthé Albert.

Kenderesi Magda.

Irtá: Szentmiklóssy József.

Régen történt, de ma is úgy emlékszem,
mintha tegnap esett volna.

Hej! Jobb idők voltak azok, sűrűbb volt
a garas, kevesebb a porció. Mas idők járnak,
fordított a világ ma; a garas ritkább lett, az
adó meg mindig több, hordaná el a kánya.

Régen történt biz' a nem is emlékezni
talán rea, ha nota nem volna róla; ha nem
hallanám minden este a malom kútnál, a fel-
végési lányok piros ajkairól, bus dallamra fel-
hangzani a Kenderesi Magda gyászos történe-
tet, forró hű szerelmét, siralmas végzetét.

Én még emlékszem rá, sugár természetére,
paraszts szemére, megygyipiros ajkára. Bolon-
dult utánna három vármegyének java — fiatalja.
Édes apja, Kenderesi Miklós uram büszke is
volt rája, egyetlen leányára, édes magzatjára;
sokszor emlegette, hogy nincsen a királynak
annyi éke-kincse, amiért cserélne. Nem is szo-
rult rája. Van egy 60 kőbös földje a határban

szölleje meg kertje, csinos kis tanyája; a faluban
a templom-utczában zöld zsalugáteres háza és
mindenek felett legkedvesebb volt neki a leánya.
Nem is volt módosabb ember a faluban, mint
Kenderesi Miklós gazda, de rátartóbb se. A
feleségét régen sirba tette, de nem házasodott
újra, félt, hogy nem jól bánna Magdával az új
asszony; mostohát meg nem akart túrni a por-
táján. Mégis mindig építettett, mint a kinek
kicsi a háza, nem fér el benne; vagy vár
valakit.

Várt is, várta Kenderesi Miklós uram az
új vőt. annak építettett urasabb házat, magas-
sabb házat, magasabbat, divatosat. Mert uri
ember lesz az új vő, nadrágos ember, másként
el nem nyeri a Kenderesi Magda kezét. Holmi
parasztlegénynek felkopik attól az álla; álma-
ban se merjen arról abrandozni, hogy Kendresi
veje lesz. Így sülte-főzte ki legalább Kenderesi
Miklós uram és lelki szemével már látta is az
új vőt, Bérczi Kalmánt a falu pennáját.

Afféle kurta nemes volt a meghittott vő-
nek való, kulomben segédjegyző a falu házán.
Csapta a szelet Kenderesi Magdának amugy
gavallérosan, gazd' uram biztatta, de Isten
tudja, nem akart fogamatja lenni, nem húzódtott
hozza a leány szive, éppenséggel nem. Kende-
resi Miklós uram avval biztatta magát, hogy
majd összeszoknak, de bizony nagyot nézett,
mikor Kenderesi Magda szemébe vágta a nad-
rágos kérőnek, hogy akármilyen kényes-fényes,

törekvései érvényesülni foghatnak a vidéki városunkban is, a tudomány ügye közügye lesz az egyes jogakadémiai városoknak, melyek együtt fognak emelkedni nívóban a jogakadémiákkal.

Mindenezek oly momentumok, a melyet nem is lehet eléggé számbavenni. Régóta nem vitás az, hogy a centrális nagy egyetemek imponálóssá tehetik egy város intelligenciáját, de az ifjuság nevelésére nincsenek hasznos befolyással. Kisebb központok emelték nagyra a német tudományt is s adtak alkalmat számos tudós foglalkoztatására és nevelésére.

Természetesen az aggódókra is hallgatni kell, a kik fennen hangoztatják, hogy a vidéki akadémiák megfelelő tanerők nélkül szükölködnek. Reformnál azonban ez nem számottevő momentum. Elvégre is a reform nem egyik napról a másikra van szánuva. A szukreszcenciát néhány év megteremheti. De meg sok komoly szakférfi van, a ki szívesen helyet foglalna a vidéki jogakadémiákon, ha ezek szellemi és anyagi dotációját a kormány megnövelné. Épp ezért nekünk meggyőződésünk, hogy a jogi szakoktatás tervezett reformja nemcsak a jövőben válhatik be, hanem már a jelenben is.

Wlassics miniszternek e reformjától is kulturális és közéletünknek gazdagodását méltan várhatni.

A magyar kertészet diadala.

Versecz, 1900. aug. 25.

Egy magyar czég oly diadalról ad hirtemesvari levelezőnk, mely nemcsak az illető czégnek, de az egész magyar műkertészetnek dicsőségére válik. Mühle Arpad, a híres temesvári „Mühle Vilmos“ műkertész czég egyik fiatal főnöke és tulajdonosa, a múlt évben és ez idén nagyszerű, a legmodernebb stílusban tartott parkozásokat létesített a román vallás és közoktatásügyi minisztérium részére a Turn-Severini lyceumnál, miért is a román kormány legmélegebb dicséretét nyerte. A román minisztérium ugyanis két év előtt pályázatot írt ki a fenti munkálatra, minek folytan földrésznök legelső műkertészei közül nyolczan nyújtottak tervezet és költség számadást; ketten Bukarestből, harman Berlinből, ketten Franciországból és egy t. i. Mühle Temesvárról. A versenyből Mühle került ki mint győztes, akinek tervezetei a legszebbek, költségvetései a legolcsóbbak voltak, amennyiben az egész költségvetés 55,000 francot tett ki, míg a többi nyolcz pályázó közül a legolcsóbb 67,000 francot, a legdrágább 75,000 francot követelt.

Mühle Arpadot nemrég Ferdinándhoz, Bulgária fejedelméhez hívták meg egyenesen a Várna melletti Euxinogradba, hogy ott a Fekete tenger partján igazi japáni kertet létesítsen. Mühle már el is készítette és bemutatta a tervezetet, melyet a fejedelem a legnagyobb tetszés kifejezésével fogadott el, s ennek folytán a fejedelem személyesen s a legkegyesebben fogadta a fiatal főnököt, hogy vele mindent személyesen megbeszéljen és hogy a munkák elvégzésével megbizsa. I. Ferdinand elsőrangú virágkedvelő és szakértő, ki az özszes európai s a legtöbb exotikus fát és bokrot ismeri; néhány év előtt remek parkot csináltatott a Fekete tenger partján egy francia mukertész által, mely nem kevesebb mint teljes 2 millió francjába került, és melyhez a temesvári Mühle czég fogja még a legszebbet és legjobbat szállítani.

A magyar kertészet érdekében most ifj. Mühle Vilmos már négy év óta utazza be az egész világot; e világ körüli utazását minden valószínűség szerint a jövő esztendőben fogja befejezni s aztán ismét Európába tér vissza. 1896. évben ifj. Mühle Vilmos Észak-Amerikába, 1897-ben Dél-Amerikába utazott; 1898-ban Cuba és Havanna szigeteken, majd Mexicóban, Texasban tartózkodott; innen Australiába ment innen pedig vissza Californiába, és 1899. évben Japánba a hol még most is tartózkodik, lévén Japán a kertészek és botanikusok szemében a legérdekesebb ország, hol a legszebb növények találhatók.

Májusban ifj. Mühle Vilmosnak Chinát kellett volna beutaznia, de a felkelés és az üldözések üldözése visszatartotta ez utazástól, amár folyó év február havában már egy hónapig tartó utazást tett német és francia Chinában, de a fentemlített okok miatt Japánba tért vissza.

Japánból Sumatra, Ceylon szigetekre utazik, aztán Dél-Afrikán és Transvalon keresztül visszajön, a Suez-csatornán át Európába tér vissza, s végül Magyarországon letelepszik.

NAPI HIREK.

A szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős **Gosztonyi János** tanár.

Szt. István napja. Városunk f. hó 20-án méltóképp ülte meg a nemzeti nagy ünnepet. Az ünnepi istentisztelet, melyen a városi és megyei hatóságok, valamint a katonaság is szép számban volt képviselve, nagyságos és főtisztelendő Lászlóffy László apátplébános végezte fényes segédlettel. Az énekhar Remann „Misc“-jét adta elő; graduale-ra Nocker János karmester gyönyörű „Miatyánk“-ot énekelt ma-

dom a szavát, hazamegyek, kialszom a mámoromat, de jusson eszébe, hogy én mondtam, és ha kell esküt teszek rája, hogy senki másé, enyém lesz a leánya.

És azzal odahagyta a szobát.
Az utcaajtóban találkozott Magdával, jött a felső boltból. Hirtelen megfogta a leány kezét és halkán sugta:

— Jer te estére első haragszóra a fűzesbe — a nagy odvas fához.

— Várlak!
Kenderesi Magda a fejével intett és besietett a kis kapun.

Est van . . .
Mély csend a faluban, alszik minden ember. Egész nap dolgozott — most pihen.

A hold világa árnyékot vet egy sugar termetre, amint elfordul a falu végén le a Tisza felé.

A kakasos toronyban megkondul a harang — estimara, Kenderesi Magda meggyorsítja lépteit. Jól ismeri a járását, a nagy fűzfánál letér balra egy mellékosvényre; így hamarabb éri az odvas. Farkas Jóska ott áll már a vén csonka fűznel, panyókára vetett cifra rózsás szürben.

— Isten hozott Kenderesi Magda!
— Magam is igyekeztem, miért hívtok kelmed?

— Ma van esztendeje, hogy itt e fánál megesküdél nekem, hogy enyém lezél, tartod-e a szavád, nem kényszerítlek.

— Az Istenért, miért beszél így kelmed, tudja, hogy szeretem.

— Szeretsz?! Jó, ha szeretsz légy enyém kövess, jer velem oda ahova én megyek.

gyar nyelven, végül pedig a nő énekhar sikerült „Offertorium“-mal járult a hatás fokozásához.

Személyi hírek. Buday József, főreáliskolánk köztiszteletben álló igazgatója négyheti szabadság után tegnap visszatért városunkba, s átvette az irodai ügyek vezetését.

Zarándoklat Velenczébe. A csanádi püspök ő méltósága f. é. szeptember hó 22-én zarándoklatot vezet Velenczébe, a hol szt. Gellértnek, a csanádi püspökség megalapítójának és védszentjének földi maradványai nyugszanak. Városunk is képviselteti magát, és Müller Oszkár városi képviselőt bizta meg, hogy a zarándoklaton részt vegyen. A verseczi rom. egyháztanács a maga részéről Braichler F. urat bizta meg a zarándoklatban való részvétellel, minthogy Seemayer Karoly világi elnök saját költségén teszi meg a zarándoklatot. A saját költségükön részt venni óhajtok a r. k. egyházközség elnök-ségénél nyerhetnek bővebb felvilágosítást.

A temesvári alkirály. Nagy keresztényellenes mozgalom támadt Szomaliban, mely főképp az abbeszinai keresztények ellen irányul és vezére egy „Mohamed“-ben Allah nevű sejk a Doltayain törzsből a ki új máhadinak adja ki magát. Mint az olasz lapoknak Abessziniából jelentik, a máhadinak 90.000 katonája van, és főhadvezére az ő egyik helytartója, egy Inger nevű temesvári születésű, volt osztrák-magyar katonatiszt, a ki attért az izlam hitre. Ő a lelke az egész mozgalomnak, mert a mohamedánok valósággal rajongnak érte. Az njmahdi serget különben háromfelől is szerongatják. Harar felől Menelik, északról a francziák, délről pedig az angolok Menelik már egyszer meg is verte őket Dzsiga Dzsiganál, de azért Mohamed-ben Allah és Inger Szolimán: „Halal a keresztényekre!“ jelszóval nyomulnak Abesszina felé.

A verseczi m. kir. főreáliskolában az 1900-1901. tanévre a beiratások f. é. szeptember hó 3-án reggeli 8 órától déli 12 óráig eszkoztoltak. Minden felveendő tartozik szülője, vagy gyámja avagy annak megbízottja kíséretében személyesen megjelenni, a mikor is magával hozza a múlt évi iskolai bizonyítványát, keresztlevelét és oltási bizonyítványát. A felvételnél 9 korona felvételi díjat tartozik mindenki lefizetni, a 48 korona tandíj pedig 4 egyenlő részletben fizethető. A felvételi-és javító-, valamint a pótvizsgálatok f. é. aug. hó 30-án 31-én tartatnak meg.

A beiratások a jövő 1900/1901 lki tanévben a kzs. népiskolánál f. é. augusztus 29. 30. és 31-én történek. Az 1868; évi 39 t. cz. 1-ső §-a értelmében a szülők és gyámok kötelessége gyermekeiket illetőleg gyámgyermeküket a 6. életév kezdetétől a 12. életév betöltéséig a mindennapi rendes iskolába küldeni. Szintén a népiskolába felvételt óhajto tanuló kötelessége kereset levéllel kimutatni azt, hogy az előirt

Farkas Jóska elindult lefelé a fűzesbe, intett Magdának, hogy kövesse. Szó nélkül ballagtak egész a Tiszaig.

Kicsi lélekvesztő állt előttük kihuzva a parta. Némán beleültek, régen is így szokták, el-el ladikáltak holdvilágos este szerelmesen, galambmodra turbékolva, dalliközve lefelé a vizen — egész a malomig.

Masképp történt most, a kezdet se olyan volt. Felfelé evezett Farkas Jóska és mind távolabb, messzebb a darvasi parttól. Mintha az esze se lett volna helyén, egyenesen a Turi Kata örvénynek tartott.

Farkas Jóska törte meg a csendet.

— Nem is kérde Magda hova evezek?

— Minek is kérdezném? megmondtam kelmednek, szívesen követem bárhova, bármibe: megmondtam ezerszer, igazán szeretem.

— Hazudik a nyelved, Kenderesi Magda!

— Isten a tanum, igaz, amit mondok.

— Hazudsz, nem szeretsz, nem is szeretted soha. Mi is volna rajtam szeretni való, hiszen fajinabb is, csinosabb is a jegyző ur. Vagy azt hiszed, nem tudom, amit mindenki tud, hogy maholnap jegyzőné ténsasszony lesz belőled. Hítségő, gyatra vagy, amitottal, csaltál, hejh' de nem csalsz tovább.

Két izmos kar mélyen vágta az evezőt a vízbe, hatalmas loccsanás; haladt a sajka, alig vol mar par lépésre a Turi Kata örvénytől.

Órult ez az ember, hogy még most se tér ki a biztos halálnak, csak halad előre. Lazban égett arcza, szája tajtékot vert, örüiten sziszgte:

— Nem is véded magad, Kenderesi Magda jegyzőné asszonyság?

— Nem védem magamat, nincs is rá szuk-ségem. Kiadtam az utját nyiltan a jegyzőnek,

biz ő ki nem állhatja az urfit, és ő utánna ne járjon, ugy is tudja, hogy csak a pénzéért szereti.

Késő volt már, Darvason széltébe beszéltek, hogy a fiatal jegyzősegéd elveszi a gazdag parasztleányt

Tudta azt már minden veréb, Farkas Jóska is meg kellett tudni, vagy akarta, vagy se. Nem is csinált belőle sok teketóriát, felvette a piros pitykés lajbit, meg az ünneplő ujjasát, fejébe nyomta a kalpagot és beállított Kenderesi Miklós uram curiájára.

— Adjon Isten!
— Fogadj Isten Jóska, mi járatban vagy, mi jót hoztal?

Röviden elmondom nemzeti uram, hogy mi dologba járok, ha jó szíved lesz irántam és meghallgatja, válaszolt Jóska.

— No csak szaporan!

— Hallja meg hát gazd' uram, hogy mi végből jöttem. Nem másért, minthogy feleségül vegyem Magdát.

De már erre Kenderesi uramat is elfutotta az epe, és csak nehezen tudta magát visszatartani, hogy ki ne dobja az alkalmatlan kérőt; küzdött magával, nem tudta megtalálni a helyes választ; végre is azzal vágott vissza:

— Hallod-e öcsém? Eredj haza, feküdj le, ha részeg vagy, és tudd meg, hogy Kenderesi gazda nem adja szolga embernek a lányát.

Lángvörös lett a Farkas Jóska arcza, tüzből égett a haragtól a szeme, de nem válaszolt Sarkon fordult, s az ajtó felé tartott; kimenőben meg nem állhatta, hogy félvállról, csak ugy foghegyről vissza ne szóljon:

— Isten áldja Kenderesi uram, megfoga-

életkort már elérte. Azon tanulók azonban, kik a 12. életévüket már túlhaladták, a fentnevezett törvénycikk értelmében kötelesek 15 életévük betöltéséig az ismétlő iskolát látogatni, ezeknek felvétele is a fentnevezett napokon történik. A beiratások a népiskolai épületben (fehértemplomi utca) tartatnak. Figyelmeztetjük tehát a szülőket és gyámokat hogy gyermekeiket a meghatározott napokon, vételessék fel az iskolába, nehogy egyes késedelmezők a tanév kezdetét zavarják; Szeptember 1-én reggel 8 órakor a helybeli rom. kath. egyházban ünnepélyes isteni tisztelet beni sancte lesz, melyen minden tanulóknak részt kell venni. A rendes előadások szeptember hó 3-án kezdődnek.

Mayering Emma nyilvánossági joggal ellátott 4 elemi és 4 polgari osztályú leánynevelő-és tanintézetben a beiratások az 1900/1901-iki tanévre augusztus hó 25-én kezdődnek és naponként délelőtt 9 12-ig, délután 3 óráig eszközölhetők. Magán-tanulók kézi munka, zongora-, ének-és nyelvórákra szintén készségesen felvétetnek. Az intézetről minden irányú felvilágosítást ad az igazgató Verseczen, Városháztér, Zoffmannház 4-ik szám.

Iskolai értesítés. A Gerő-féle nyilvánossági joggal felruházott magán elemi fiú-iskolában az 1900/01. tanévre szóló beiratások folyó hó 27-én kezdődnek. A tanítás szeptember hó 1-én kezdődik.

Uj iskolai év. A budapesti tudományegyetemen a beiratások szeptember 1-től 12-ig tartatnak. Ezután három napon a rektor, majd pedig a közoktatásügyi miniszter adhat engedélyt az utólagos beiratkozásra. Szeptember hó 16-án az összes karokon megkezdődnek a rendes előadások.

Versecz thfj. város törvényhatósági bizottsága részéről 1900 évi augusztus hó 27 napján d. e. 10 órakor a városháza nagy üléstermében tartandó rendkívüli közgyűlés tárgysorozata. A kudriczi uton felállítandó kisdudovoda építésének biztosítása iránt megtartott árlejtés eredménye. Az építészeti bizottság indítványa Szalay Lajos városi mérnök háromhavi szabadságideje alatt a mérnöki teendők ideiglenes ellátása tárgyában. A hitelesítő küldöttség választása.

Adomány az osztrák-magyar kínai csapatoknak Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter a következő levelet kapta a Pfau-féle fiúmei udvari destillériától: Kegyelmes Ur! A kínai hadi eseményekkel szemben indítva érezzük magunkat közös hadseregünk megsebesült és megbetegedett vitéz katonái számára, kik a keletázsiai kulturküzdelemben hősiességgel részt vesznek, egy szállítványt, mely 100 ladából azaz 50 üveg = 5000 üveg cognacból áll, f. é. aug 18-án, dicső királyunk 70-ik születésnapján hadügyminiszterünknek Pola hadikikötőből ren-

delemmel, hogy nem leszek az övé. Megmondtam kelmednek sokszor, hogy szeretem, és magáé leszek apám ellenére is.

A csónak előbbre suhant a vizen, ott állt már a halál küszöbén . . .

— Igazat beszélsz vagy álmodom Magda? Kiadtad az útját nyíltan a jegyzőnek, feleségem leszel apád ellenére? . . . Igaz lenne mindez? . . .

A hatalmas ember megragadta az evezőt, élni, menekülni akart: izmos karjain kidagadtak az erek, végső erejét megfeszítve küzdött az arral.

— Élni, élni! susogta és még egyszer indult harcra a halál ellen.

A Turi Kata örvény szélő fodra megkapta a könnyü sajkát, berántotta az örvény közepébe, és akik az imént még kaczerkódtak a halállal, kétségbeesve menekültek, de hasztalan.

Borzalmas jajt halk sikoly követ, utánna csend, méla halotti csend.

Simon Vera néni a kit talál, mindenkinek elmondja, hogy nagy újság van a faluban. Farkas Joska virradóra négyfogatos hintón elszöktette Kenderesi Magdát. Tulajdon szemével látta, hogy a kúrei országnak tartottak.

Felvégsi lányok úgy éneklék, hogy a szerelmeseik a Tiszának mentek. Szent András éjjelen ott látni őket a tulsó part hosszában, dalolva, csolnakon.

Csak a mindentudó szöke Tisza hallgat, híven megőrzi a szenvedő szívek titkát; csendben, lomhán, méltósággal hompolyog tova . . .

delkezésére bocsátani. Van szerencsénk Nagyméltóságodnak mellékelten egy iratot átnyújtani, azon alázatos kérelemmel, hogy azt hadügyminiszterünknek Bécsbe a legközelebbi postával — hogy még 16-ika előtt megérkezék — kegyesen átszármasztani méltóztassék. Midőn Nagyméltóságodnak szíves előzékenységeért alázatosan köszönetet mondunk, vagyunk kitünőtisztelettel Exczellenziádnak alázatos szolgálói Pfau és Társa.

A csatornázási munkálatok pótfelülvizsgálata végett kiküldött bizottsági jelentés. Szalay Lajos városi mérnök bemutatja az Urbánylaktanya-, csatorna utcákban véghezvitt csatornázási munkálatoknál pótlólag elrendelt felmérési munkálatok felülvizsgálatáról felvett szűkebb körű jegyzőkönyvet. A bizottság tekintve azt, hogy a szűkebbkörű bizottság jelentése szerint, a csatorna belső felületének felső simítása nem történt rendszeresen, javaslatba hozza, hogy a vállalkozó magyar aszfalt részvénytársaság vagy simittassa ujólag a csatorna belső felületének felső részét, vagy pedig ezen felső simításnak költsége hozassék levonásba a kereseti összegből.

A csatorna és Uri utcában beeső aknák nagyobbitása. Szalay Lajos városi mérnök előadja, hogy a Csatorna utcában az evangélikus templom áttellenében és az Uri utca sarkán egy-egy beeső aknának nagyobbitása volna szükséges a csapadék vizek befogadása végett. A bizottság javaslatba hozza, hogy úgy a csatorna utca végén mint az Uri-utca sarkán levő beeső aknák kettős aknakká alakítsanak át mielőbb, lehetőleg városi munkások felhasználása mellett.

A városi mérnök helyettesítése három hónap szabadságideje alatt. Szalay Lajos városi mérnök előadja, hogy az augusztus 8-diki közgyűlésen betegsége miatt három haviszabadságot nyert, minek folytán a városi tanács felhívta az építészeti bizottságot, hogy a helyettesítésre nézve javaslatot tegyen. A honvédelmi bizottság javaslatba hozza, hogy a honvédelmi és ellenőrző bizottság a helyettesítés, kérését már augusztus 19-én tárgyalta s bemutatja ezen bizottság által felvett jegyzőkönyvet, mely szerint a bizottság egyhangulag Kullich Oszkár építőmester, verseczi lakost ajánlja a mérnök helyettesítésére, különös tekintettel a honvédelmi építkezésre. A bizottság elfogadja a honvédelmi bizottság felügyelő bizottságának javaslatát s egyhangulag javaslatba hozza, hogy Szalay Lajos városi mérnököt 3 havi szabadság ideje alatt Kullich Oszkár építőmester, verseczi lakos helyettesítse 10 korona az az tíz korona napidíjjal mellett s hogy, a városi tanács a helyettesítés végett mielőtt érintkezésbe lépjen nevezett építőmesterrel. A bizottság javaslatba hozza egyúttal, hogy nevezett építőmestert a honvédelmi építkezéseknél viselendő építésvezetői tisztségen kívül a városi mérnök 8—10 napig a mérnöki hivatal folyó ügyeinek ellátásába is vezesse be nevezettet, hogy a mérnöki hivatal ügymenetében fennakadás ne forduljon elő.

A görbe utca folytatólagos kikövezése. Szalay Lajos városi mérnök bemutatja a görbe utca folytatólagos kikövezése végett a mérnöki hivatal által tett intézkedésre vonatkozó 164 közgyűlési határozatot s a kiküldött bizottság által augusztus 13-án felvett jegyzőkönyvet: A bizottság a városi mérnök felvilágosító jelentése után javaslatba hozza, hogy a görbe utca előtt levő oroviczai kő a többi utcákban eszközöndő kövekkel javításokhoz szállítsák el a mérnöki hivatal által, továbbá hogy jövőben a mérnöki hivatal a tanácsi határozat utasítása nélkül munkálatokat ne kezdjen meg, s elfogadja egyúttal Petrovics György indítványát a görbe utcában végezett földmunkálatokra nézve a tanács saját hatáskörében intézkedjék.

Umberto király életbiztosítása. Umberto király meggyilkolása olyan érzékenyen érinti a világ legnagyobb biztosító társaságait, a milyenre eddig még alig volt példa. Az eltérő adatokkal szemben Doglia József, a New-York Life Insurance Compagnie főügynöke egy New-Yorki lapban közlése szerint Umberto király életbiztosításait, melyek a következők:

Európai társaságoknál összesen 10,000,000 líra
A New York Life Insurance Comp. 14,000,000
Mutual 8,000,000
Equitable 4,000,000

Összesen: 36,000,000

Vagyis a biztosító társaságok harmincz hat millió lírát fizetnek ki Margit királynénak-ismét mérgezés. A kir. ügyészséghez a múlt héten több följelentés érkezett, melyek szerint évekkal ezelőtt három petromány lakos mérgezésnek esett áldozatul. Miután az utóbbi időben ilyen méreggel elpusztított egyének családtagjai többször megkísérelték a hatóságot tévútra vezetni azzal, hogy az exhumálásakor nem az illető sirt jelölték meg, a kir. ügyészség elhatározta, hogy a vizsgálatot titokban ejti meg. Tehát a nélkül, hogy az illetőket értesítették volna, Jakabffy Pál helyettes viszbáló bírós és dr. Szigethy Henrik törvényszéki orvos ma Petrományra utaztak, hogy az exhumálást fogatosítsák.

Katolikus tanítóné képző Szegeden Dessewffy Sándor csanád egyházmegyei püspök a legközelebbi tanévben saját költségén tanítóné képző intézetet állít fel. A püspök erről tegnap értesítette a várost és tudatta azt is, hogy az új intézetben a Miaszsonyunkról nevezett iskolánévrek fognak tanítani és a vallás-és közoktatásügyi miniszter már megadta az új iskolának a nyilvánossági jellegét. Az intézet katolikus lesz, de azért tanulókat valláskülönbőség nélkül fognak felvenni.

Lemondás Folyó hó 16-án Temesvárott a Notre-Dame zárdában 19 apáczejelölt mondott le a világról, hogy Istennek és a rend neves hivatásánál éljen Tizenkilencz úde. fiatal hajadon esküdt fel Jezus menyaszonyául, szerény mirtuszkoszorúval a fején. A szertartás reggel 7 órakor kezdődött a zárdatem plomban a rend összes tagjainak jelenlétében. A fölkenést Németh József felszentelt püspök végezte, ki megható beszédet intézett a beöltözött új apáczakhoz.

Hét kilos Mammuth-fog a Tiszában. Érdekös őskori leletet hozott napvilágra a napokban egy kotrógép. Török-Becsce alatt dolgoznak most a gépek, a melyek a nyári nagy hőségben szakadatlanul működtek. Itt vetett ki a gép a mélységből egy óriás Mammuth-fogat és több Mammuth esontot. A szörnyeteg fog, mely csak nem ép és a 4 gyökér ága is megvan, mintegy 7 kilot nyom. A felületén még zománcos és recés.

Egy hivatalnok csalása. Deliblatról írják, hogy ott nagy feltűnést keltett Götz Károly segédhivatalnok nyomtalan eltűnése. Götz ugyanis azért hagyta ott oly gyanusan Deliblatot mert az adóhivatalból 2075 koronát vett föl hamis nyugtak alapján. Mikor a bajt észlelték, Götznek hiába keresték a nyomát. A csáló 30 éves, magas termetű, beszél magyarul és németül. A körözést ellene már elrendelték.

Elfogott pénzhamisító. A csendőrséghez intézett titkos följelentés folytán, tegnapelőtt Temes-Szlatinán elfogtak Bei József ottani lakost. A lakásán eszközölt házkutatás alkalmával temérdek hamis ötkoronást találtak nála. Vallo-masa szerint büntársai is vannak, a kiket azonban nem akar megnevezni. A kir. ügyészség fogházába szállították.

Közgazdasági kamara. A kormány kezdeményezésére valamennyi közgazdasági tényező hozzájárulásával külön gazdasági kamara fog létesülni, a melynek az lenne a hivatása, hogy az ellentétes áramlatok közt a harmóniát helyreállítsa. Ebben a kamarában képviselve lenne ereje, fontossága arányában a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem. Az érdekelt ministeriumok közt most tanácskoznak ezen intézmény minél előbbi megvalósítása érdekében.

A temesvár-gyár városi irzr. status-quo-hitközség által rendezett értéktárgysorsjáték húzás a folyó évi szeptember hó 2-án délután 3 órakor a hitközség gyűléstermében, politikai biztos jelenlétében és annak őrzése alatt lezajlott. A főnyeremények, melyeknek kiváltságai egy ezüst evőkészlet 24 személy részére, egy hólgyarnitúra gyémántokkal kirakott melltű és fulbevalókból, egy ezüst theakészlet, két darab háromkaru ezüst gyertyatartó, egy nagy szőnyeg, egy porcellán service 12 személy részére, egy ezüst moccaszeslet, egy ezüst dohánykészlet stb. temesvári előkötő üzlethelyiségek kirakataiban már közszemlére vannak téve és ezen, mindvégig honi gyártmányok gazdag tartalmuk, gyönyörű kidolgozásuk által közfelűnést keltenek, különösen a 24 személyre szóló tömör ezüst evőkészlet és annak — magában véve is értékes tartalva, valamint az ötvösmunka remek két képező ezüst thea készlet, de a többi értékes nyeremények is keltik fel az érdeklődést és a szemlélőben azon óhajt, vajha a szerencse isten-nője e remek nyeremények legalább egyikét juttatná neki a húzás alkalmával.

— Sorjegyek, melyeknek ára 2 korona, sorjegyelárusító helyeken is, Temesvárott a hitközség előjáróságánál is kaphatók.

Szállítások kisiparosok részére. A közös hadügyminiszterium bakancsokat, könnyű cipőt félszarú és rendes szükségletből csizmát és különféle bőrből készült czikkeket, melyek az 1901. évi rendes szükségletből a magyar ipar részére fenntartott hányad $\frac{1}{4}$ részét képezik, kisiparosoknál szándékozik beszerezni. Az 1 korona bélyeggel ellátott ajánlatok temes, torontál és krassó-szörénymegyei iparosok részéről a temesvári kereskedelmi és parkam aránál f. évi október hó 31-ig nyújtandók be, hol és az ajánlati minta valamint a szállítandó cikkekről és szállítási arakról szóló jegyzék betekinthező.

Harcz a tizfilléresek ellen. Furesca kartell keletkezett az idei szezon alatt Karlsbadban. A száilodák vendéglők és kávéházak pinczérei ugyanis ligát kötöttek a keresetüket megrövidítő ártatlan tizfilléres pénzdarab könyörtelen kiirtására. Volt a fürdővendégek között egy bizonyos néposztály, melyet nem rettentett meg a pinczerek lesújtó tekintete, hanem minden szolgálattevő lélek borraivaló igényeit azzal a kis pénzdarabbal vélte kielégíteni. A pinczerek végül is radikális módszerhez fordultak. Lassankint összeszedték az összes forgalomban volt tizfilléreseket s az ártatlan kis nickel darabkakat ólompecsétes zsákokba csomagolva, elküldték Karsbadból egy jobb hazába, a hol inkább megbecsülik. Egy rövid időre visszatért a huszfilléres borraivaló aranykora, de csak nagyon rövid időre. Valahogyan kiszivárgott a pinczerek akciójának híre s a hatóságok erélyes ellenakciót kezdtek. Az adóhivatal nagymennyiségű tizfilléres pénzdarabot hozatott ugyanis és azt hozta forgalomba. A pinczerek csodálkozva látták, hogy a könyörtelen irtás dacára is a gyüölt pénzdarab nem hogy fogyna, de mindig szaporodik. Valahogyan ők is megtudták az adóhivatal akcióját s a nagy gyűjtésben elfáradva, föladták az egyenetlen harcztot. Azóta ismét megvető tekintettel vágják zsebre a tizfilléres borraivalókat.

Tudomány.

Don Bosco világműve. Don Bosco egyszerű pap volt. Született Turin mellett 1815-ben, és meghalt Turinban 1888-ban. Művei, melyekkel bámulatba ejtette a világot, a következők: 1. Vasár- és ünnepnap szórakoztató, de egyszerű oktató és nevelést nyújtó „Oratorium” a városban elhagyottan bolyongó fiúk számára. A oratoriumból mar számtalan tisztességes ipa-

ros, gazda, sőt művészek, papok, hivatalnokok kerültek ki. 2. Esti iskolák mesterinasok részére; tanítanak itt írásolvasáson kívül rajzot és zenét is. 3. Nappali iskolák azok részére, akik a nyilvános iskolákat vagy ruházathiány miatt vagy más okból nem látogathatják. 4. Tápláló intézetek szegény elhagyott gyermekek részére. Itt mindenkit olyan pályára képeznek, aminőre csak képes. 5. Iskolák, belakással és ingyentanítással. 6. Papképző intézet felnőttek részére, akik kevés iskolát végeztek, de képességgel bírnak a mulasztás pótlására. Jelentkező kispapoknak a további képzés adatit meg. Belépő áldozatok pedig rövid próba után fogadalomra bocsáttatnak. 7. Missiók. Amerikában 25 év óta 40.000 vad lett megkeresztelve. 8. Gazdasági iskolák. stb. stb. Sok év óta, különösen pedig újabb időben több oldalról nyilvánult a kívánság, hogy a szalézi társaság Magyarországon is letelepedjék. De ez lehetetlen magyarul beszélő áldozatok, kispapok és segítő testvérek nélkül, azért a társulat jelenlegi egyetemes főnöke Rua Mihály ur elhatározta a magyarok részére Turin mellett (Olaszország) külön intézet megnyitását, aminők már léteznek a németek, lengyelek szlovének és angolok számára. E intézetbe felvétetnek áldozatok, teológusok bölcsészek, továbbá a gymnasiumi 4. osztályt sikerrel végzett növendékek, mely utóbbiak a bölcsészeti folyamba, egyszersmind az első ujonczévbe léphetnek; felvétetnek továbbá olyanok akik nem tanultak latint, de a papi pályára hivatást éteznek, akik e pályára megrövidített 3—4 évi gymnasiumi tolyamatban előkészítettnek. Végre felvétetnek olyanok is, akiknek nincs hivatásuk az iskolai pályára, hanem mint segítő testvérek ohajtják életüket Istennek felajánlani e társaságban, akár mint irnokok, akár mint kézművesek vagy munkások a házban vagy kertben. Mindezek tudtara adatit, hogy kervényokkal e czimre fordulhatnak: Reverendissimo Signore D. Rua, via Cottolengo, 32 Torino (Italia.)

Nyilttér.

Henneberg-selyem

— csak akkor valódi, ha közvetlen tölem rendeltetik — fekete, fehér és színes 90 fillértől 29 kor. 30 fillérig méterenként. Mindenkinek póstabér és vámmentesen házhoz szállítva,

Minták postafordultával kuldenek, **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.**

Szülők figyelmébe.

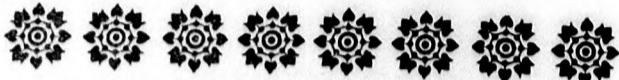
A Gerő-féle nyilvánossági joggal fölruházott tan- és nevelőintézetben Verseczen, a jövő 1900/01 tanévre fölvetetnek tanulók, kik az elemi népiskolát látogatni óhajtják; ugyanabban az intézetben növendékek teljes ellátással is fölvetetnek.

A tanítást f. évi szeptember hó 1-én kezdem meg.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

Gerő Vilmos

Versecz. Uri-uteza 71. isk. tulajdonos.

**M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:**

A KRISTÁLY

**SZTL. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS**

**IGENTISZTA
BICARBONAT**

ÁSVÁNYVIZ

**KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.**

Verseczen:
Petrovits és Pantiits, Reinfeld S. Weifert A Guszt. és Unger József kereskedésében.

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFROTITIN”

— mellszépítő, a háremhölgyek csodahatásu laurus-irja mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjui üdeségét, ruganyos teltségét. A testbőrt bársony-lágyágúva és selyem fényüvé varázsolja. Ezen csodahatásu ir gyógyynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen védve.** A pénzbeküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum” laboratoriumában: **Budapest, VII. kerület, Mexikói út 88. sz.**

„Stearoptinum”

(Olaj-sebtapasz)
Bámulatos gyorsan gyógyító olajsebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebkénel: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindentéle kelevény, a női emlők gyuladása és gyülése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásáért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum” laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum” laboratoriumában.

Budapest, VII. kerület, Mexikói út. 88. II. 25.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.